

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Mistä tietää, onko työllisyyden kuntakokeilu onnistunut
vai ei?**

VN-TEAS -arviointitutkimuksen esittely ja aikataulu

Santtu Sundvall
Työ- ja elinkeinoministeriö
Alueet ja kasvupalvelut

**Työllisyyden
kuntakokeilut**

Työllisyyden kuntakokeilut ja työvoimapolitiikan palvelurakenteen uudistaminen

- Työllisyyden kuntakokeilut yksi hallituksen keskeisistä työllisyystoimista, joissa pilotoidaan kuntien erilaisia tapoja tarjota työllisyyspalveluja ja haetaan parhaita käytäntöjä tulevien palvelurakenteiden pohjaksi
- Kokeilut ensimmäinen ”aalto” valmistelussa, jonka aikana määritetään uudestaan paikallistason rooli julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestäjänä
- **Hallitus linjaa työvoimapolitiikan palvelurakenteesta hallituskauden aikana**
 - Kokeilujen arviointi tuottaa arvokasta tietoa palvelurakenteen uudistamisen tueksi

Työllisyyden kuntakokeilujen tavoitteet

Kuntakokeilujen keskeiset tavoitteet:

- Työttömien ja etenkin heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen tukeminen
- Työnhakijoiden palvelutarpeen arvioinnin ja palveluohjauksen tehostaminen
- Kustannustehokkaiden ja nykyistä yhtenäisempien palveluprosessien aikaansaaminen
- Työllisyysasteen nosto ja julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden vaikuttavuuden parantaminen

Tavoitteisiin pyritään:

- Sovittamalla yhteen valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluja
- Soveltamalla erilaisia yksilöllisiä palvelumalleja, jotka voivat perustua mm. työttömien tiiviimpään kohtaamiseen, vahvan alun periaatteeseen ja/tai tehostettuun palvelutarpeen arviointiin
- Integroimalla työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelujen tiiviimmin toisiinsa

Kuntakokeilujen mahdollisia vaikutusmekanismeja

1. Yksilöllisen lähipalvelun kautta tapahtuva palvelutason nousu ja tehokas työllistyminen
2. Palvelut kohdennetaan aiempaa paremmin. Kunnat pystyvät hyödyntämään monialaisuuttaan.
3. Kuntien paikallisoasaamisen hyödyntäminen (asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvä tuntemus)
4. Kunnat ja valtio eivät järjestä samoja palveluja eivätkä palveluja samaan tarpeeseen (työnjaon parantaminen)

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

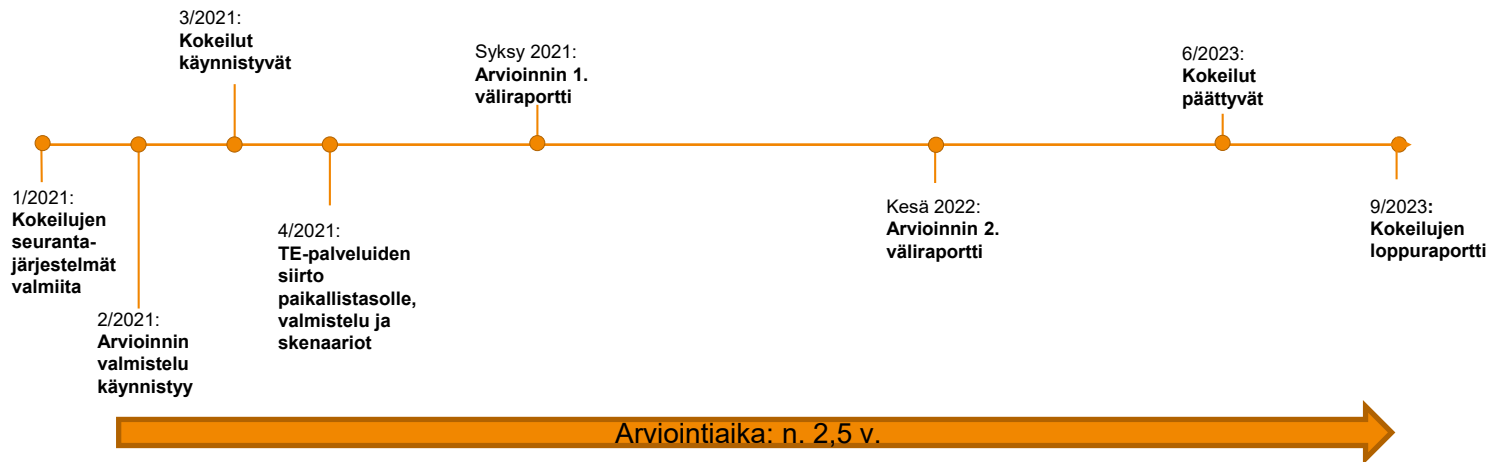
Työllisyyden kuntakokeilut

Arvioinnin ja seurannan periaatteet

VN TEAS kokeilujen arviointimekanismina

- Työllisyyden kuntakokeilujen arviointi tullaan toteuttamaan valtioneuvoston kanslian koordinoiman VN TEAS –tutkimuksen avulla
- Valtioneuvoston yhteisellä selvitys- ja tutkimustoiminnalla (VN TEAS) tuotetaan tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toimintakäytäntöjen tueksi
- Kokeilujen TEAS-haku käynnistyi 9.11., hakemukset arvioidaan valtioneuvostossa tammikuussa ja tutkijat aloittavat toimintansa helmimaaliskuussa
- Arviointi- ja ohjausryhmä koostuu TEM:n, VM:n, STM:n ja OKM:n edustajista

Arvioinnin alustava aikataulu

Työllisyyden kuntakokeilujen alustavat tutkimusteemat

1. Kokeilujen alueellinen konteksti

- Kokeilujen käynnistämisen lähtökohdat, kokeiluihin valmistautuminen ja yhteistyömallien rakentaminen kokeilualueilla

2. Kokeiluissa käytettävät palvelumallit ja -prosessit

- Kokeilujen käyttämien palvelumallien kuvaus (ml. palveluintegraatio), niiden vaikutusmekanismit ja periaatteet

Työllisyyden kuntakokeilujen alustavat tutkimusteemat

1. Työllisyysvaikutukset

- Kokeilujen vaikutukset työvoiman tarjontaan ja saatavuuteen, työllisyyteen ja työttömyysjaksojen pituuteen

2. Kustannusvaikutukset

- Vaikutukset kansallisen palvelujärjestelmän ja työllisyyden hoidon kokonaiskustannuksiin sekä kuntatalouteen

3. Hyvinvointivaikutukset

- Kokeilujen laadulliset/määrälliset vaikutukset työnhakijoiden työ- ja toimintakykyyn/hyvinvointiin

Arvioinnissa käytettävät menetelmät

- Kokeilun reunaehdot tekevät puhtaan koeasetelman rakentamisesta vaikeaa
 - a) Mukana merkittävä osa suurista kaupungeista (kuntia ei valittu satunnaisesti)
 - b) Kohderyhmät siirtyvät kokeilukuntiin kokonaisuudessa (ei satunnaistamista)
- Pienempien koeasetelmien rakentaminen kokeilujen sisällä mahdollista
- Tueksi tarvitaan esim. synteettiseen kaltaistamiseen perustuvia koeasetelmia
 - a) Kokeilualueelle/-kunnalle luodaan ei-kokeilukunnista synteettinen verrokki
 - b) Kaakkois-Suomen TE-toimistolle/kunnille luodaan kokeilualueista synteettinen verrokki
- Haastattelut, kyselyt ja muut menetelmät. Hyödynnetään jo kerättyä materiaalia ja tarkennetaan tarvittaessa (mm. palvelumallikysely, resurssikysely)

Mistä tietää ovatko kokeilut ovat onnistuneet?

- Kuntakokeilujen onnistumista voidaan mitata hyvin eri tavoin.
 1. Laadukas kokeilu voi tuottaa heikkoja tuloksia;
 2. Huonosti toimiva kokeilu tuottaa vahvoja tuloksia;
 3. Kokeilu tuottaa samanlaisia tuloksia kuin nyt, mutta eri tavalla
 - Mikä kokeilu on onnistunut parhaiten?
- Kokeilualueet aloittavat osin eri viivalta. Vaikutukset sidoksissa paikalliseen kontekstiin ja vaikutusmekanismeihin
- Toimintaympäristö kokeilujen ympärillä muuttuu jatkuvasti (esim. pohjoismainen työvoimapalvelumalli v. 2022)
- Arvioinnin pystyttävä esittämään perusteluja em. tulkintojen pohjaksi

Kuntakokeilujen seurantamekanismit

- Kuntakokeilujen toteutusta tullaan seuraamaan säännöllisesti valtakunnallisilla ja yhdessä sovituilla mittareilla
- Mittareina sekä operationaalista toimintaa että arviointia tukevia mittareita
- Ensisijaisesti seurannan ja mittareiden tarkoitus tehdä kokeilujen sisältöjä ja tuloksia näkyviksi
- Raportointitapa:
 - a) Kokeilujen sisäinen raportointijärjestelmä (PowerBI)
 - b) Erillinen tietoportaali, josta tiedot saatavilla julkisesti. Rakennetaan TEM:n sivustojen alle

Kokeilujen seuranta 1/2

1. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain %
2. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta kunnittain %
3. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta kunnittain %
4. Työllistymiseen/yrittäjyyteen/opiskeluun päätyneiden työnhakujen määrä
5. Jatkuvien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto
6. Työttömät työnhakijat kuukauden lopussa
7. Laajennettu työttömyys (työttömät ja palvelussa olevat) kuukauden lopussa
8. Rakennetyöttömät kuukauden lopussa
9. Työttömyyden virta yli 3 kk työttömyyteen suhteessa vastaavaa kk aikaisemmin alkaneisiin työttömyyksiin palvelulinjan mukaan %
10. Työttömyyden virta yli 6 kk työttömyyteen suhteessa vastaavaa kk aikaisemmin alkaneisiin työttömyyksiin palvelulinjan mukaan %
11. Työttömyyden virta yli 12 kk työttömyyteen suhteessa vastaavaa kk aikaisemmin alkaneisiin työttömyyksiin palvelulinjan mukaan %

Kokeilujen seuranta 2/2

12. Työnhakijoiden aktivointiaste kuukauden lopussa %
13. Pitkäaikaistyöttömien aktivointiaste kuukauden lopussa %
14. Eri työvoimapalveluissa olevat työnhakijat kuukauden lopussa (n. 12 eri palvelua)
15. Työtarjousten volyymit (kohteena olleet asiakkaat ja työpaikat, vaikuttavuus) (URA-raportti)
16. Esittelyjen volyymit (kohteena olleet asiakkaat ja työpaikat, vaikuttavuus) (URA-raportti)
17. Asiantuntijakohtainen asiakasmäärä/kuormittavuus (TEM/Ura-raportti)
18. Ajantasaisten (työllisyys-, kotoutumis- tai aktivointi-suunnitelmien osuus ja suunnitelmavelka (KEHA-keskus/URA-raportti)
19. Kelan maksetut etuudet ja etuuksien saajat kunnissa (Kelasto)
20. Kokeilujen kohderyhmän tyytyväisyys kunnasta saatuun palveluun ja asiakasosallisuus (kysely tms)
21. Kohderyhmän hyvinvoinnin tai työmarkkina-avalmiuksien kehitys kokeilun aikana (Kykyviisari)

Kiitos

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

 Työllisyyden
kuntakokeilut